

Gdańsk, 3 grudnia 2025 r.

Do:

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Plac Powstańców Warszawy 1
00-950 Warszawa

Dotyczy:

Wniosek o podjęcie działań legislacyjnych i nadzorczych w zakresie ograniczenia ekstremalnych kosztów pożyczek krótkoterminowych (tzw. „chwilówek”), w tym rozważenie ustawowego limitu całkowitego kosztu kredytu (RRSO)

Szanowni Państwo,

Zwracam się z wnioskiem o podjęcie pilnych działań legislacyjnych oraz nadzorczych dotyczących rynku pożyczek krótkoterminowych („chwilówek”), których konstrukcja kosztowa — oparta w dużej mierze na prowizjach i opłatach pozaodsetkowych — umożliwia oferowanie pożyczek o ekstremalnie wysokim rzeczywistym koszcie (RRSO), nierzadko przekraczającym kilkaset procent w skali okresu trwania pożyczki.

Obecny stan prawny ogranicza wyłącznie oprocentowanie nominalne, ale **nie przewiduje limitu całkowitego kosztu kredytu**, co w praktyce stanowi lukę umożliwiającą tworzenie ofert o skrajnie wysokim RRSO. Z punktu widzenia ochrony konsumentów jest to rozwiązanie niewystarczające i w wielu przypadkach prowadzące do powstawania spiral zadłużenia.

Poniżej przedstawiam wybrane dane, które ilustrują skalę problemu i uzasadniają konieczność interwencji:

1. **Rekordowy poziom upadłości konsumenckich** – w 2024 r. ogłoszono 21,2 tys. upadłości konsumenckich, co stanowi historyczne maksimum i wskazuje na narastające trudności gospodarstw domowych w obsłudze zobowiązań.
2. **Dynamiczny wzrost rynku pożyczek pozabankowych** – tylko w II kwartale 2025 r. udzielono 1,17 mln pożyczek pozabankowych o wartości ponad 5 mld zł. To

pokazuje skalę ekspozycji konsumentów na produkty wysokiego ryzyka kosztowego.

3. **Wzrost liczby nowych pożyczek krótkoterminowych** – w wybranych miesiącach liczba takich pożyczek przekraczała 1 mln, co potwierdzają dane BIK. To dowód na masowy charakter tych produktów.
4. **Analizy organizacji konsumenckich wskazują na nieprzejrzyste wzorce i niską świadomość konsumencką** – konsumenci nie rozumieją konstrukcji RRSO, a wzorce umowne są często niejednoznaczne lub wprowadzające w błąd.
5. **Praktyki kosztowe firm pożyczkowych** prowadzą do RRSO liczonych w setkach procent – szczególnie poprzez prowizje i opłaty, które nie podlegają limitom. Przykłady takich konstrukcji kosztowych są szeroko opisywane w analizach rynkowych.
6. **Praktyki regulacyjne UE** – Dyrektywa 2023/2225 daje państwom członkowskim swobodę wprowadzania limitów kosztów całkowitych. W wielu państwach UE stosuje się limity APR/RRSO dla kredytów wysokokosztowych. Polska z tej możliwości nie skorzystała, co negatywnie wpływa na poziom ochrony konsumentów.

W związku z powyższym wnoszę o:

1. **Przygotowanie projektu legislacyjnego** wprowadzającego maksymalny dopuszczalny całkowity koszt kredytu (np. limit RRSO lub limit łączny opłat i prowizji).
2. **Wzmocnienie nadzoru nad sektorem pozabankowym**, w tym badanie wzorców umownych i procedur informacyjnych.
3. **Wprowadzenie obowiązku raportowania kluczowych danych** przez firmy pożyczkowe (liczba umów, RRSO, opóźnienia w spłacie).
4. **Zwiększenie działań edukacyjnych i ostrzegawczych** skierowanych do konsumentów.

Uważam, że obecny stan prawny jest niewystarczający i naraża obywateli — szczególnie osoby w trudnej sytuacji finansowej — na nadmierne koszty, brak przejrzystości i ryzyko popadnięcia w długoterminową niewypłacalność.

Proszę o rozpatrzenie niniejszego wniosku oraz o informację o planowanych działaniach.